

PRZEDMIOTOWY SYSTEM OCENIANIA

– dostosowany do nowej podstawy programowej 2022

KLASY 8a i 8b

Nr i temat lekcji	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
	Uczeń potrafi:				
Dział 1. Pierwsza pomoc w nagłych wypadkach					
1. Istota udzielania pierwszej pomocy	wyjaśnić zasady zachowania się ratujących (świadków zdarzenia) w miejscu wypadku.	- uzasadnić znaczenie udzielania pierwszej pomocy; - omówić zasady zabezpieczenia miejsca wypadku.	przedstawić metody zapewnienia bezpieczeństwa własnego, osoby poszkodowanej i otoczenia w sytuacjach symulowanych podczas zajęć.	- wyjaśnić znaczenie podejmowania działań z zakresu udzielania pierwszej pomocy przez świadka zdarzenia; - podać przykłady zagrożeń w środowisku domowym, ulicznym, wodnym, w przestrzeniach podziemnych, w lasach.	- przedstawić rolę świadka zdarzenia w pierwszej pomocy; - ocenić zachowanie się świadków zdarzenia (ratujących) na miejscu wypadku.
2. Łańcuch ratunkowy – nie masz prawa go zerwać	- rozpoznać osobę w stanie zagrożenia życia; - unikać narażania własnego zdrowia na niebezpieczeństwo;	- omówić zasady postępowania bezpiecznego dla ratownika; - wyjaśnić zasady bezpiecznego	- rozpoznać stopień zagrożenia osoby poszkodowanej; - podać przykład aplikacji na telefon komórkowy wspierającej udzielanie	- wyjaśnić pojęcie „stan zagrożenia życia”; - rozpoznać potencjalne źródła zagrożeń w kontakcie z poszkodowanym.	uzasadnić, że prawidłowe wezwanie pomocy może mieć istotne znaczenie dla ratowania życia

AUTOR: Bogusława Breitkopf

	• ocenić własne możliwości; • wezwać odpowiednią pomoc.	postępowania w rejonie wypadku;	pierwszej pomocy; • wskazać sposoby zabezpieczenia się przed zakażeniem w kontakcie z krwią i płynami ustrojowymi, stosowania uniwersalnych środków ochrony osobistej.		poszkodowanych; • scharakteryzować poszczególne ogniwa łańcucha ratunkowego; • wskazać przyczyny i okoliczności prowadzące do szybkiego pogorszenie stanu zdrowia lub zagrożenia życia.
3. Ocena stanu poszkodowanych	• ocenić przytomność poszkodowanego; • ocenić czynność oddychania u osoby nieprzytomnej (trzema zmysłami, przez okres do 10 sekund); • udrożnić drogi oddechowe rękoczynem czoło–żuchwa; • systematycznie ponawiać ocenę oddychania u osoby nieprzytomnej; • wezwać odpowiednią	• rozpoznać u osoby stan zagrożenia życia; • wyjaśnić mechanizm niedrożności dróg oddechowych u osoby nieprzytomnej; • postępować według poznanego schematu ratunkowego.	• omówić zasady postępowania bezpiecznego dla ratownika; • odwrócić na plecy poszkodowanego leżącego na brzuchu, gdy zachodzi taka konieczność; • rozpoznać stopień zagrożenia osoby poszkodowanej.	• wymienić objawy utraty przytomności; • wyjaśnić zasady bezpiecznego postępowania w rejonie wypadku; • podać przykłady zagrożeń w środowisku domowym, ulicznym, wodnym, w przestrzeniach podziemnych, w lasach.	• dowieść konieczności udzielania pierwszej pomocy w przypadku zaburzeń czynności życiowych poszkodowanego; • wyjaśnić rolę układu nerwowego, układu krwionośnego i układu oddechowego w utrzymywaniu podstawowych funkcji życiowych.

AUTOR: Bogusława Breitkopf

	pomoc.				
4. Postępowanie podczas utraty przytomności i zasłabnięć	• ocenić przytomność poszkodowanego; • udrożnić drogi oddechowe rękoczynem czoło–żuchwa; • ocenić czynność oddychania u osoby nieprzytomnej (trzema zmysłami, przez okres do 10 sekund); • systematycznie ponawiać ocenę oddychania u osoby nieprzytomnej; • ułożyć osobę nieprzytomną w pozycji bezpiecznej; • wezwać odpowiednią pomoc.	• postępować według poznanego schematu ratunkowego; • udzielić pomocy osobie omdlałej; • wymienić zagrożenia dla osoby nieprzytomnej.	• wyjaśnić mechanizm niedrożności dróg oddechowych u osoby nieprzytomnej; • omówić zasady postępowania bezpiecznego dla ratownika.	• wykazać związek między utratą przytomności a zagrożeniem życia; • wymienić przyczyny i objawy nagłych zasłabnięć i utraty przytomności.	• wyjaśnić rolę układu nerwowego, układu krwionośnego i układu oddechowego w utrzymywaniu podstawowych funkcji życiowych; • omówić zasady postępowania z osobą nieprzytomną.
5. Pierwsza pomoc w zaburzeniach oddychania i krążenia	• rozpoznać czynności życiowe poszkodowanego lub ich brak; • postępować według poznanego schematu	• wykonać na manekinie uciski klatki piersiowej i oddech zastępczy, samodzielnie i we współpracy z drugą	• wymienić najczęstsze przyczyny zaburzeń czynności życiowych poszkodowanego; • omówić uniwersalny algorytm w nagłym	• opisać zastosowanie automatycznego defibrylatora zewnętrznego (AED); • wykazać wpływ zastosowania AED na	• uzasadnić konieczność udzielania pierwszej pomocy w przypadku zaburzeń czynności życiowych

	ratowniczego; - wykonać na manekinie uciski klatki piersiowej; - wezwać odpowiednią pomoc.	osobą.	zatrzymaniu krążenia; wyjaśnić pojęcie „nagłe zatrzymanie krążenia”.	zwiększenie skuteczności akcji resuscytacyjnej; wymienić oznaki nagłego zatrzymania krążenia.	poszkodowanego; wymienić warunki i czynniki zapewniające resuscytację wysokiej jakości.
6. Ciała obce w organizmie	- wykonać na manekinie rękoczyn ratunkowy w przypadku zadławienia; - wezwać odpowiednią pomoc.	- zastosować poznany schemat ratunkowy; - wymienić przykłady działań zapobiegających zadławieniu u małych dzieci.	- wyjaśnić pojęcie i mechanizm zadławienia; - postępować według poznanego schematu ratunkowego.	omówić schemat postępowania w przypadku zadławienia.	uzasadnić konieczność udzielania pierwszej pomocy w przypadku zakrztuszenia lub zadławienia.
7. Pierwsza pomoc w zranieniach, skaleczeniach i ranach	- wymienić środki stanowiące wyposażenie apteczki pierwszej pomocy; - wyjaśnić zastosowanie poszczególnych materiałów opatrunkowych; - wykonać opatrunek osłaniający na ranę w obrębie kończyny; - posługiwać się chustą trójkątną podczas	- wymienić przedmioty, jakie powinny znaleźć się w apteczce domowej; - opatrzyć rany kończyn chustą trójkątną; - zastosować podstawowe zasady opatrywania ran; - zastosować właściwe opatrunki	- wymienić przedmioty, jakie powinny się znaleźć w apteczce przygotowanej na wyprawę turystyczną; - omówić zasady pierwszej pomocy w urazach kończyn; - wymienić przedmioty, jakie powinny się znaleźć w apteczce samochodowej; - wykonać opatrunek	- wyjaśnić pojęcie rany; - wskazać zależność między sposobem opatrzenia rany a jej gojeniem się; - zaplanować wyposażenie apteczki dla kilkusobowej grupy na wyprawę turystyczną w zależności od pory roku.	- uzasadnić konieczność opatrywania ran; - rozpoznać stopień zagrożenia osoby poszkodowanej i wyjaśnić zasady bezpiecznego postępowania w rejonie wypadku.

	opatrywania ran i unieruchamiania kończyn; • bezpiecznie zdjąć rękawiczki ochronne; • wezwać odpowiednią pomoc.	w zależności od rodzaju urazu i umiejscowienia rany.	osłaniający na ranę głowy, szyi, twarzy, klatki piersiowej i jamy brzusznej.		
8. Tamowanie krwotoków	• wykonać opatrunek uciskowy; • zatamować krwotok za pomocą opatrunku; • wezwać odpowiednią pomoc; • bezpiecznie zdjąć rękawiczki ochronne.	• wyjaśnić, jak rozpoznać krwotok zewnętrzny; • opisać opatrunek uciskowy; • opisać zasady pierwszej pomocy w sytuacji wystąpienia zagrożenia z użyciem broni konwencjonalnej.	• ułożyć poszkodowanego w odpowiedniej pozycji, w zależności od umiejscowienia urazu; • tamuje krwotok przy użyciu dłoni oraz opatrunku uciskowego.	• wyjaśnić pojęcia: „rana”, „krwotok”; • wyjaśnić, dlaczego silny krwotok zagraża życiu; • wyjaśnić zagrożenie związane z silnym krwotokiem; • rozróżnia rodzaje krwotoków.	• rozpoznać stopień zagrożenia osoby poszkodowanej i wyjaśnić zasady bezpiecznego postępowania w rejonie wypadku; • opisać zasady zachowania się w sytuacji zagrożenia przy użyciu akronimu: uciekaj, schowaj się, walcz.
9. Urazy kości i uszkodzenia stawów	• zastosować unieruchomienie obłożeniowe; • wezwać odpowiednią pomoc.	• stosować zasady unieruchamiania doraźnego kości i stawów.	• wykorzystać podręczne środki do unieruchomienia urazu.	• wyjaśnić pojęcie „złamanie”; • wymienić przyczyny urazów kostno-stawowych.	• wymienić przykłady zapobiegania urazom w sporcie, w domu, w pracy.
10. Wpływ wysokiej	• zademonstrować metodę chłodzenia	• wyjaśnić, na czym polega udzielanie	• scharakteryzować stopnie oparzeń	• omówić skutki działania wysokiej	• przedstawić metody zapewnienia

temperatury na organizm człowieka	w przypadku oparzenia kończyny; • wezwać odpowiednią pomoc.	pierwszej pomocy w oparzeniach; • wymienić przykłady zapobiegania oparzeniom, ze szczególnym uwzględnieniem środowiska domowego i małych dzieci.	termicznych; • omówić zasady postępowania w przypadku oparzenia termicznego.	temperatury na organizm człowieka; • wyjaśnić pojęcie „oparzenie”.	bezpieczeństwa własnego, osoby poszkodowanej i otoczenia w sytuacjach symulowanych podczas lekcji.
Dział 2. Działania w sytuacjach nadzwyczajnych zagrożeń (katastrof i wypadków masowych)					
11. Ostrzeżenie i alarmowanie ludności o zagrożeniach	• rozróżnić poszczególne sygnały alarmowe i środki alarmowe; • omówić zasady właściwego zachowania się w razie uruchomienia sygnałów alarmowych; • zachować się po ogłoszeniu alarmu w szkole.	• omówić sposób zachowania się uczniów po usłyszeniu sygnału alarmu; • wskazać drogi ewakuacji w szkole.	• omówić rodzaje alarmów; • wymienić zasady ostrzegania ludności o zagrożeniach; • wyjaśnić zasady zachowania się ludności po usłyszeniu sygnału alarmowego.	• omówić rolę różnych służb i innych podmiotów; • uzasadnić znaczenie bezwzględnego stosowania się do zaleceń służb i innych podmiotów; • omówić rodzaje alarmów.	• uzasadnić znaczenie bezwzględnego stosowania się do zaleceń służb i innych podmiotów; • uzasadnić przydatność znajomości sygnałów alarmowych.
12. Zagrożenia powodziowe	• wymienić przykłady zagrożeń związanych z wystąpieniem powodzi; • podać zasady	• omówić znaczenie kolorów stosowanych w ratownictwie powodziowym.	• omówić rolę różnych służb i innych podmiotów w sytuacji wystąpienia powodzi.	• uzasadnić znaczenie bezwzględnego stosowania się do zaleceń służb ratowniczych.	• wyjaśnić, dlaczego na terenach powodziowych należy przeciwdziałać

	postępowania w razie zagrożenia powodzią.				panice.
13. Zagrożenia pożarowe	- scharakteryzować zagrożenia pożarowe w domu, szkole i najbliższej okolicy; - rozpoznać i prawidłowo zareagować na sygnał alarmu o pożarze w szkole.	- omówić zasady zachowania się podczas pożarów; - omówić rolę różnych służb i innych podmiotów w sytuacji zagrożeń cywilizacyjnych; - uzasadnić znaczenie bezwzględnego stosowania się do zaleceń służb ratunkowych.	- wskazać w szkole miejsca szczególnie zagrożone wystąpieniem pożaru i uzasadnić swój wybór. - przedstawić obowiązki ludności w sytuacjach wymagających ewakuacji.	- wyjaśnić najczęstsze przyczyny powstawania pożarów; - uzasadnić celowość przestrzegania zasad ochrony przeciwpożarowej.	- uzasadnić potrzebę przeciwdziałania panice; - planować postępowanie uczniów po usłyszeniu sygnału o pożarze.
14. Zagrożenia związane z działalnością człowieka	- wymienić przykłady nadzwyczajnych zagrożeń wywołanych przez człowieka; - opisać pożądane zachowania ludności w sytuacji zagrożeń chemicznych.	uzasadnić znaczenie bezwzględnego stosowania się do zaleceń służb ratunkowych.	omówić zasady zachowania się podczas wypadków i katastrof komunikacyjnych, technicznych i innych.	- opisać rodzaje zagrożeń związanych z działalnością człowieka; - omówić rolę różnych służb i innych podmiotów w sytuacji zagrożeń cywilizacyjnych.	- uzasadnić potrzebę przeciwdziałania panice, - uzasadnić znaczenie bezwzględnego stosowania się do zaleceń różnych służb i innych podmiotów.
Dział 3. Bezpieczeństwo państwa – kształtowanie postaw obronnych					
15. Bezpieczne państwo	wymienić składniki bezpieczeństwa	wyjaśnić, co rozumie przez	wymienić i scharakteryzować	określić istotę problemu	podjąć dyskusję na temat

AUTOR: Bogusława Breitkopf

	państwa.	pojęcie „bezpieczne państwo”.	podstawowe pojęcia związane z bezpieczeństwem państwa.	bezpieczeństwa.	bezpieczeństwa państwa.
16. Polska a bezpieczeństwo międzynarodowe	orientować się w geopolitycznych uwarunkowaniach bezpieczeństwa, wynikających z położenia Polski.	- wymienić czynniki mające wpływ na bezpieczeństwo Polski, - omówić misję Sił Zbrojnych w systemie obronności państwa.	- wymienić organizacje międzynarodowe i przedstawić ich rolę w zapewnieniu bezpieczeństwa Polski, - wymienić uzbrojenie Sił Zbrojnych RP.	- omówić filary współczesnego bezpieczeństwa Polski, - omówić podstawowe zadania Sił Zbrojnych w systemie obronności państwa.	- omówić rolę organizacji międzynarodowych w zapewnieniu bezpieczeństwa Polski, - opisać strukturę organizacyjną Sił Zbrojnych RP.
17. Zasady orientowania się w terenie	wskazać kierunki stron świata za pomocą: Słońca, Słońca i zegarka.	wyjaśnić zasady orientowania się w terenie.	- orientować się w terenie na podstawie cech przedmiotów terenowych; - wskazać kierunki stron świata za pomocą kompasu.	wskazać kierunki stron świata za pomocą Gwiazdy Polarnej i faz Księżyca.	wskazać kierunki stron świata za pomocą busoli i GPS.
18. Posługiwanie się mapą	wyjaśnić zasady orientowania się w terenie za pomocą mapy.	wskazać różnicę między mapą a planem.	- rozróżnić znaki topograficzne; - czytać znaki topograficzne.	- orientować się w terenie według mapy; - orientować mapę geometrycznie i magnetycznie.	- porównać mapę z terenem; - określić swoje miejsce na mapie.

AUTOR: Bogusława Breitkopf

19. Cyberbezpieczeństwo w wymiarze wojskowym	• przedstawić sposoby zabezpieczenia dowodów cyberprzemocy.	• Opisać sposoby zabezpieczenia dowodów cyberprzemocy.	• wyjaśnić istotę cyberbezpieczeństwa państwa.	• przedstawić rolę i miejsce cyberbezpieczeństwa militarnego w systemie cyberbezpieczeństwa państwa.	• dobierać i tworzyć umiarkowanie złożone wypowiedzi dotyczące cyberbezpieczeństwa państwa.
20. Strzelecka broń sportowa	• rozróżnić kategorie broni strzeleckiej; • opisać zasady zachowania się na strzelnicy przy posługiwaniu się bronią.	• wymienić podstawowe części składowe broni strzeleckiej.	• opisać poszczególne części składowe broni strzeleckiej.	• uzasadnić konieczność dokonywania przeglądu, czyszczenia i konserwacji broni strzeleckiej.	• wyjaśnić zasadność stosowania środków ostrożności przy posługiwaniu się bronią.
21. Zjawisko strzału, tor pocisku i jego elementy	• wymienić okresy zjawiska strzału.	• wyjaśnić od czego zależy siła odrzutu.	• opisać podstawowe czynniki warunkujące tor lotu pocisku.	• Scharakteryzować poszczególne okresy zjawiska strzału.	• opisać poszczególne elementy toru pocisku.
22. Celowanie i celność strzelania	• przyjąć postawy strzeleckie: leżąc, klęcząc i stojąc.	• prawidłowo zgrać przyrządy celownicze.	• regulować oddech w czasie składania się do strzału.	• prawidłowo ściągnąć język spustowy.	• opisać warunki wpływające na celność strzelania.

Sposoby sprawdzania i oceniania osiągnięć edukacyjnych - EDUKACJA DLA BEZPIECZEŃSTWA

1. Sposoby sprawdzania i oceniania z edukacji dla bezpieczeństwa są zgodne ze Statutem Szkoły (Wewnątrzszkolne Zasady Oceniania Uczniów) oraz podstawą programową dla szkoły podstawowej.
2. Formy oceniania osiągnięć edukacyjnych uczniów:
 - a) Oceny bieżące mogą mieć następującą formę:
 - ocena cyfrowa z następującymi progami procentowymi: 96 – 100% = celujący (cel.)
 - 90 – 95% = bardzo dobry (bdb.)
 - 70 – 89% = dobry (db.)
 - 50 – 69% = dostateczny (dost.)
 - 35 – 49% = dopuszczający (dop.)
 - 0 – 34% = niedostateczny (ndst.)
 - ocena cyfrowa,
 - ocena w postaci plusów (5 plusów stanowi stopień bardzo dobry, 5 minusów – stopień niedostateczny).
 - ocena punktowa lub procentowa w przypadku diagnoz;
 - b) Oceny klasyfikacyjne śródroczne i roczne mają formę stopni szkolnych:
 - stopień celujący (6) – cel.
 - stopień bardzo dobry (5) – bdb.
 - stopień dobry (4) – db.
 - stopień dostateczny (3) – dst.
 - stopień dopuszczający (2) – dop.
3. Formy pracy ucznia podlegające ocenie:
 - sprawdziany (po działach programowy
 - kartkówki (z trzech ostatnich lekcji),
 - odpowiedzi ustne (z trzech ostatnich lekcji),
 - ćwiczenia praktyczne – pierwsza pomoc przedmedyczna,
 - osiągnięcia w konkursach.

AUTOR: Bogusława Breitkopf

- aktywność na lekcji (np. plusy i minusy – plusy i minusy nie redukują się),
 - pracę w grupie,
 - zadania domowe,
 - prace długoterminowe (projekty, filmy),
 - przygotowanie do lekcji,
 - zadania dodatkowe (dla chętnych),
 - przygotowanie i przeprowadzenie fragmentów lekcji.
4. Obowiązujące kategorie ocen :
- a) oceny kategorii A stanowiące zasadniczą część oceny klasyfikacyjnej:
- oceny za sprawdziany i prace klasowe – AS
 - oceny z kartkówek – AK
 - oceny z odpowiedzi – AO
 - ćwiczenia praktyczne – pierwsza pomoc przedmedyczna – AI
 - osiągnięcia w konkursach – AI
- b) oceny kategorii B:
- przygotowanie do lekcji – BP
 - odrabianie zadań domowych – BZD
 - wykonywanie zadań dodatkowych – BZ
 - aktywna praca na lekcji – BA
 - udział w konkursach – BK
 - przygotowanie i przeprowadzenie fragmentów lekcji – BI
 - prace długoterminowe (projekty, albumy, referaty) – BI
5. Zasady przeprowadzania i sprawdzania sprawdzianów i kartkówek.
- sprawdzian jest zapowiadany z co najmniej tygodniowym wyprzedzeniem – wpis w dzienniku elektronicznym,
 - kartkówki nie muszą być zapowiadane,
 - wyniki prac nauczyciel przedstawia w terminie dziesięciu dni roboczych, po przekroczeniu tego terminu nie może wpisać oceny niedostatecznej,
 - sprawdziany przechowywane są przez nauczyciela do 31 sierpnia bieżącego roku, kartkówki przechowuje uczeń,
 - uczeń, który nie pisał sprawdzianu lub kartkówki ma obowiązek napisać daną pracę

- w przypadku nieuczestniczenia w obowiązkowych formach sprawdzania wiedzy i umiejętności, bez względu na przyczyny, nauczyciel zaznacza w dzienniku elektronicznym ten fakt wpisem „0”; po uzupełnieniu zaległości wpis „0” zmienia się na ocenę ustaloną przez nauczyciela; jeżeli uczeń w wyznaczonym terminie nie dokona zaliczenia sprawdzianu, nauczyciel pozostawia wpis „0”, który jest uwzględniany w ustalaniu klasyfikacyjnej oceny śródrocznej lub końcoworocznej,
 - uczeń ma obowiązek poddania się formie sprawdzania jego osiągnięć poza zajęciami wynikającymi z planu, w terminie ustalonym przez nauczyciela, jednak nie później niż: w ciągu 1 tygodnia po powrocie do szkoły po krótkotrwałej nieobecności (1-3 dni), w ciągu 2 tygodni po powrocie do szkoły po długotrwałej nieobecności.
 - w sytuacji nieprzystąpienia przez ucznia do ustalonej procedury oceniania nauczyciel ma prawo sprawdzić, czy uczeń opanował dane umiejętności i treści nauczania w trybie dowolnym.
6. Warunki i sposób poprawy ocen ze sprawdzianów i kartkówek:
- uczeń może poprawić ocenę niedostateczną ze sprawdzianu i kartkówki; musi się ona odbyć w terminie dwóch tygodni od podania wyników ocenianej pracy; poprawiona ocena odnotowywana jest w dzienniku obok poprawianej.
 - uczeń może poprawić ocenę dopuszczającą i dostateczną ze sprawdzianu oraz ocenę dopuszczającą z kartkówki,
7. Nieprzygotowanie do lekcji:
- uczeń może zgłosić 2 nieprzygotowania,
 - nieprzygotowania obejmują - nieprzygotowanie z wiedzy, brak zadania domowego lub innych materiałów potrzebnych do lekcji (wcześniej zapowiedzianych).
 - nieprzygotowanie należy zgłosić na początku lekcji,
 - zgłoszenie nieprzygotowania lub braku zadania podczas kontroli jest równoznaczne z otrzymaniem oceny niedostatecznej.
8. Zasady udostępniania prac uczniom i rodzicom:
- sprawdzone i ocenione prace pisemne udostępnia się uczniowi do wglądu w czasie zajęć edukacyjnych, które mają na celu ich omówienie, a następnie uczeń zwraca ją nauczycielowi
 - w przypadku nieobecności ucznia na zajęciach edukacyjnych poświęconych omówieniu prac, nauczyciel udostępnia na prośbę ucznia jego pracę pisemną podczas konsultacji,
 - uczniowi udostępniana jest tylko jego własna praca.
 - sprawdzone i ocenione sprawdziany ucznia są udostępniane rodzicom do wglądu przez nauczyciela danych zajęć edukacyjnych na terenie szkoły w czasie konsultacji, które odbywają się zgodnie z ustalonym harmonogramem lub w innym terminie po wcześniejszym umówieniu się rodziców z nauczycielem.